

Реферат

на магістерську роботу

«Психологічні особливості розвитку комунікативної компетентності вчителя»

магістрантки спеціальності 053 Психологія

Павлішеної Віти Володимирівни

Обсяг роботи – 71 с. **Кількість таблиць** – 1 табл. **Кількість рисунків** – 7 рис. **Список використаних джерел** – 56 од.

Об'єкт дослідження – комунікативна компетентність як психологічний феномен.

Предмет дослідження – психологічні особливості розвитку комунікативної компетентності вчителя.

Мета дослідження – визначити сутність поняття «компетентність» та розкрити специфіку розвитку комунікативної компетентності вчителя.

Завдання дослідження: розкрити сутність компетентності та її різновиди; визначити особливості комунікативної компетентності вчителя та чинники, які впливають на її розвиток; дослідити особливості прояву комунікативної компетентності вчителя та чинники, які впливають на неї; розробити психологічні рекомендації для розвитку комунікативної компетентності вчителя.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (спостереження, тестування, стандартизовані методики); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісні та якісні із застосуванням методів математичної статистики); вивчення та систематизація методів, засобів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у виокремленні основних складових комунікативної компетентності за певними критеріями; аналізі особливостей комунікативної компетентності у вчителя та чинників, які впливають на її формування.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені рекомендації будуть сприяти розвитку комунікативної компетентності вчителя. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу рівня розвитку комунікативної компетентності вчителя.

Висновки. Компетентність – це інтегративне утворення особистості, що інтегрує в собі знання, уміння, навички, досвід і особистісні властивості, які обумовлюють прагнення, здатність і готовність розв'язувати проблеми і завдання, що виникають в реальних життєвих ситуаціях, усвідомлюючи при цьому значущість предмету і результату діяльності. Комунікативна компетентність постає як інтегральна якість особистості, що виконує функцію адаптації й адекватного функціонування особистості в соціумі, містить у собі установки, стереотипи, позиції спілкування. Виділено основні складові комунікативної компетентності вчителя, які можна об'єднати в дві основні групи: компетентності, необхідні для адекватного сприйняття колег; компетентності, необхідні для здійснення взаємодії з колегами. Виокремлено основні чинники, які впливають на рівень розвитку комунікативної компетентності вчителя такі як: емпатійні здібності, комунікативна толерантність, доброзичливість, довіра до співрозмовника. Встановлено, що нормальною комунікабельністю володіють 62,06 % опитуваних. Значно менше (18,96 %) опитуваних певною мірою комунікабельні й у незнайомих обставинах почувають себе цілком упевнено. 15,52 % опитуваних досить комунікабельні. Значно менша кількість опитуваних (1,73 %) замкнені, мовчазні і віддають перевагу самотності. 1,73 % опитуваних мають хворобливий рівень комунікабельності. За результатами дослідження встановлено статистично значущий зв'язок між рівнем розвитку комунікативної компетентності та такими чинниками, як комунікативна толерантність, доброзичливість, довіра. У свою чергу, слід зазначити, що не було виявлено статистично значущого зв'язку між рівнем розвитку комунікативної компетентності та емпатійними здібностями у вчителів. Розроблено психологічні рекомендації для розвитку комунікативної компетентності у вчителів.

Ключові слова та словосполучення: компетенція, компетентність, комунікативна компетентність, комунікативна толерантність, доброзичливість, довіра.